

טיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון סעיף 14ב) (תיקון מס.), התשע"א-2011 - הסמכת ועדת

השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק הבטחת הכנסה (תיקון סעיף 14ב) (תיקון מס.), התשע"א-2011, המצ"ב.
- ב. להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 113(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 125 לתקנון הכנסת, להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

1. סעיף 14ב' לחוק הבטחת הכנסה התשמ"א – 1980 (להלן – **החוק**),¹ הוסף לחוק במסגרת תיקון 23.²
 2. הסעיף קובע כי מי שהגיע לגיל פרישה, והיה זכאי לגמלה בעד חודשים אוקטובר עד דצמבר יהיה זכאי למענק חימום בשיעור 3.2% מהסכום הבסיסי (נכון להיום 261 ₪), אם התגורר ב"אזור קר" כפי שנקבע על ידי שר הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – **השר**).
 3. בטרם נכנס תיקון 23 לחוק לתוקף, שולמו מענקי חימום לקשישים שמתגוררים באזורים בהם הטמפרטורה נמוכה, **על ידי משרד הרווחה**. מאחר ולא היה מיצוי מלא של הזכות למענק בידי כל הזכאים לו, עוגנה הזכאות במסגרת חוק הבטחת הכנסה, לפי אותם כללים.
 4. לאור עלויות החימום מבקש השר עתה לתקן את הוראת סעיף 14ב' ולקבוע כי שיעור המענק שישולם יוכפל, ויעמוד על 6.4% מהסכום הבסיסי, שהם 522 ₪;
 5. לנוכח הרצון להחיל את שיעור המענק המתוקן כבר בשנה הקלנדרית הנוכחית (תשלום המענק מתחיל בחודש אוקטובר), ולאור הפגרה הצפויה של הכנסת, וכדי שניתן יהיה לאשר את טיטת החוק אף בלא הפצת תזכיר ולהניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת בלא להמתין את השבועיים הקבועים בתקנון לעבודת הממשלה, מתבקשת הממשלה להסמך את ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לדון בהצעת החוק על דעת הממשלה.
- כמו כן, מוצע לפנות ליו"ר הועדה לפי סעיף 98 לתקנון הכנסת, בבקשה לכנס את ועדת הכנסת, כדי שתחליט על פטור מחובת הנחת הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, לפי סעיף 113(ג) לתקנון הכנסת וכן לפני הדיון בקריאה השנייה, לפי סעיף 125 לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אומדן של עלות התיקון המוצע באזורים הקרים – 9.8 מיליוני ₪;

השפעת ההצעה על ההיבט המנהלי של המוסד ועל מצבת כוח האדם

התיקון יבוצע בידי עובדי המוסד לביטוח לאומי במצבת הקיימת, משכך, ההשפעה על ההיבטים האמורים – זניחה.

¹ ס"ח התשמ"א, בעמ' 30.

² ס"ח התשס"ה, בעמ' 346.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

סעיף 14ב לחוק נוסף בתיקון 23³ לחוק, מיום 01.07.04.

עמדת היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי מצורפת להצעת ההחלטה.

מוגש על ידי שר הרווחה והשירותים החברתיים

כ"ה בתמוז התשע"א
27 ביולי 2011

³ ס"ח התשס"ה, בעמ' 346.

חוות דעתו של היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

סעיף 37 לתקנון הממשלה קובע:

- "עדר על החלטת ועדה 37. (א) כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים, למעט החלטה שנתקבלה על דעת הממשלה, ותוך שבועיים מיום שנשלחה אליו.
- לעניין החלטות הנשמרות בזכירות הממשלה – תוך שבועיים מהיום שנשלחה אליו ההודעה על החלטה.
- (ב) לא חוגש ערר תוך כדי התקופה אמורה. דין החלטת הוועדה כדין החלטת הממשלה בישיבתה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- (ג) חוגש ערר על החלטת ועדת שרים, יעוכב ביצוע ההחלטה עד לקיום דיון בערר המפורט בסעיף 38."

סעיף 48 לתקנון הממשלה קובע:

- "החלטת ועדת שרים"על החלטת ועדת שרים"על דעת הממשלה" 48. (א) הממשלה רשאית בכל עת למסור נושא פלוני להחלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה"; דין החלטת הוועדה כדין החלטת הממשלה בישיבתה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה.
- אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה".
- (ב) סמכות ועדת שרים לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה לוועדת משנה."

על מנת לאפשר הנחת הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון סעיף 14ב)(תיקון מס'...) , התשע"א-2011, על שולחן הכנסת לפני תום התקופה האמורה, ולאור החשיבות בתיקון החוק במהירות על מנת שיאושר כבר לעונת החורף הקרובה, מתבקשת הממשלה להעביר את הדיון בטיטות החוק לוועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק על דעת הממשלה, כדי לאפשר הנחתה על שולחן הכנסת בתכוף לאחר מכן.

סעיף 113 לתקנון הכנסת קובע:

- "הנחה על שולחן הבית
113. (א) הצעת חוק מטעם הממשלה (להלן בפרק זה – הצעת חוק), תוגש לכנסת על ידי מסירתה ליושב-ראש הכנסת.
- (ב) יושב-ראש הכנסת יניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת ויעמידה על סדר-היום.
- (ג) הדיון בהצעת החוק לא ייערך אלא לאחר שהצעת החוק הייתה מונחת על שולחן הכנסת לפחות יומיים, אם ועדת הכנסת לא החליטה, לבקשת הממשלה, לחקדים את הדיון ובלבד שבעת ההצבעה על הקדמת הדיון נכחו בוועדת הכנסת לפחות שליש מחבריה הקבועים של הוועדה.
- (ד) במידת האפשר יימסרו תרגומי הצעת חוק לחברי הכנסת הערבים תוך התקופה הקבועה בסעיף זה."

כמו כן, קובע סעיף 125 לתקנון הכנסת כך:

- "זמן הקריאה השנייה
125. הקריאה השנייה תיערך למחרת ההנחה על שולחן הכנסת או באחת הישיבות שלאחר מכן, וזולת אם החליטה ועדת הכנסת להתיר את הקריאה ביום ההנחה."

מכאן, שהדיון בהצעת חוק ממשלתית בקריאה הראשונה בכנסת לא ייערך אלא לאחר שהצעת החוק הייתה מונחת על שולחן הכנסת לפחות יומיים והדיון בהצעת החוק בקריאה השנייה בכנסת לא ייערך אלא למחרת ההנחה.

על מנת לאפשר דיון בהצעת החוק לפני תום התקופות האמורות, מוצע לפנות לוועדת הכנסת בבקשה להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ככל שהצעת החוק תתקבל בקריאה ראשונה, מוצע לפנות ליושב ראש הוועדה, בבקשה שייכנס את ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת כדי שתכין את הצעת החוק לקריאה השנייה והשלישית ללא דיחוי.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לנוכח הרצון בעדכון שיעור המענק כבר בשנה חקלנדרית הנוכחית (תשלום המענק ניתן לזכאים בחדש אוקטובר), ולאור יציאת חכנסת לפגרת הקיץ הקרובה, קיימת הצדקה לקבלת ההחלטה, לרבות הבקשות לקיצור ההליכים להשלמת הליכי החקיקה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, היועץ המשפטי של המשרד לענייני גמלאים והיועץ המשפטי במשרד האוצר אינם מתנגדים להצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
עו"ד בתיא ארטמן, היועצת המשפטית של משרד הרווחה, סמכה ידה על ההצעה.

עמוס א. רוזנצווג, עו"ד

היועץ מ"ש
המוסד לביטוח לאומי

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון סעיף 14 ב) (תיקון מס'...), התשע"א-2011

1. תיקון סעיף 1 בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980⁴ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 14ב, ברישה במקום "3.2%" יבוא "6.4%".
2. תחילה ותחולה של סעיף 14ב בחוק העיקרי ב-1 בחודש שלאחר פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה) והוא יחול על מענק חימום לפי הסעיף האמור המשתלם בעד יום התחילה ואילך.

דברי הסבר

סעיף 14ב לחוק הבטחת הכנסה התשמ"א – 1980 (להלן – החוק), הוסף לחוק במסגרת תיקון 23 לחוק

הסעיף קובע כי מי שהגיע לגיל פרישה, והיה זכאי לגמלה בעד חודשים אוקטובר עד דצמבר יהיה זכאי למענק חימום בשיעור 3.2% מהסכום הבסיסי (נכון להיום 261 ₪), אם התגורר ב"אזור קר" כפי שנקבע על ידי שר הרווחה והשירותים החברתיים.

בטרם נכנס תיקון 23 לחוק לתוקף, שולמו מענקי חימום לקשישים שמתגוררים באזורים בהם הטמפרטורה נמוכה, על ידי משרד הרווחה. מאחר ולא היה מיצוי מלא של הזכות למענק בידי כל הזכאים לו, עוגנה הזכאות במסגרת חוק הבטחת הכנסה, לפי אותם כללים.

לאור עלויות החימום, מוצע עתה לתקן את הוראת סעיף 14ב ולקבוע כי שיעור המענק שישולם יוכפל, ויעמוד על 6.4% מהסכום הבסיסי, שהם 522 ₪

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשס"ח ע"מ 2143